

Közvetlenül megoldva a
Veszprémi Törvényszék

T. Alkotmánybíróság részére

a Veszprémi Törvényszék útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1659-O/2017
Érkezett:	2017 AUG 22.
Példány:	1
Melléklet:	3 db
Kezelőiroda:	III

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Alkotmányjogi panasz indítványa

**Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási
Intézet**

(8200 Veszprém, Külső-kádártai út 12)

indítványozónak

Képv.: Tóth Ügyvédi Iroda
Ügyintéző: dr. Halász Attila ügyvéd
2475. Kápolnásnyék, Fő út 31.
e-mail: tothugyv@t-online.hu

TÓTH ÜGYVÉDI IRODA
DR. HALÁSZ ATTILA
ügyvéd
2475 Kápolnásnyék, Fő út 31.
Tel./Fax: (22) 574-057, -069
Adószám: 17498144-2-07

**a Győri Ítéltábla
Pf.III.20.149/2016/4. számú ítéletével,**

**a Kúria
Pfv.III.20.356/2017/3. számú ítéletével**

szemben

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott **Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet** (8200 Veszprém, Külső-kádártai út 12). az 1. számon csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselő útján, (Tóth Ügyvédi Iroda, székhelye: 2475. Kápolnásnyék Fő út 3.1, ügyintéző: dr. Halász Attila ügyvéd) – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27.§ alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Győri Ítéltábla Pf.III.20.149/2016/4. számú ítéletének és a Kúria Pfv.III.20.356/2017/3. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel sértik Indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésben rögzített alapvető jogát.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I.

A megsemmisíteni kért bírói döntések megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése

A megsemmisíteni kért bírói döntések:

- 1. a Győri Ítéltábla Pf.III.20.149/2016/4. számú másodfokú ítélete, és**
- 2. a Kúria Pfv.III.20.356/2017/3. számú ítélete.**

A felperes a **Veszprémi Törvényszék 5.P.20.291/2016/14. számú ítélete** ellen a Pp. 233.§ (1) bekezdése alapján fellebbezést jelentett be, azt követően az indítványozó a **Győri Ítéltábla Pf.III.20.149/2016/4. számú ítéletével szemben** a Pp. 270.§ (2) bekezdése alapján felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria Pp. 275.§ (3) bekezdése alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, amely határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs. Indítványozó ezáltal (rendes és rendkívüli) jogorvoslati lehetőségét kimerítette.

A **Kúria Pfv.III.20.356/2017/3. számú ítéletének** kézbesítése 2017. június 22-én elektronikus úton, e-mailben történt meg.

II.

Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése

Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapvető jogok ütközése.

Alaptörvény IV.cikk (1) bekezdése szabadsághoz, személyi biztonsághoz fűződő jog sérelme.

Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése jogállamiság sérelme.

Alaptörvény 28 cikk alaptörvénynek és a jogszabályok tartalmának megfelelő jogalkalmazás megsértése.

Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése törvény előtti egyenlőség sérelme.

Alaptörvény XXIV. cikk (1-2) bekezdései pártatlan és tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelme.

Alaptörvény XXVIII cikk. (1) bekezdése független pártatlan bíraskodás, kiszámíthatóság, rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme.

Az előzményi eljárásban a bíróságok kizárólag az elmúlt két évben született újabb nemzetközi, és abból következő Kúriai döntéseket vette alapul, és teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a korábbi közel 10 éves bírói gyakorlatot, és több fórumon született állami felelősség elismerését. Az AB a 32/2014.(XI.3.) AB határozatában a nemzetközi bíróság gyakorlatára és a Római Egyezményre is hivatkozik indokolásában, az tekintette mércének.

III.

A közvetlen érintettség kifejtése

Az érintettség vonatkozásában előadom, hogy a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. tv. 2.§ (5) bekezdése értelmében az Országos Parancsnokság, a büntetés-végrehajtási intézetek és intézmények, továbbá a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaságok és költségvetési szervek (a továbbiakban együtt: bv. szervek) jogi személyek. Az Abtv. 1.§ a) pontja értelmében egyedi ügy: a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő, vagy eldöntő bírósági eljárás. Az Indítványozó az egyedi ügyben az Abtv. 27.§-a alapján érintett szervezet, költségvetési szerv, jogi személy, melynek alaptörvény-ellenes bírói döntés következtében alapjoga sérült. Indítványozó jogi személyiségét a 2. számon csatolt alapító okirat igazolja.

Előzmények, pertörténet

Felperes 2015.12.29.-i beadványában kártérítési eljárást kezdeményezett alperessel szemben, mely kártérítési határozat elutasításra került. Felperes ezen kártérítési határozatot támadta meg és indított polgári jogi pert azon okból, hogy az alperesi intézetben zsúfolt körülmények között történt az elhelyezése, ezen felül, még kifogásolta az ablakokra szerelt rácsok „kilátásgátló” rácsok meglétét, melyek a látást, a levegőáramlást akadályozták, továbbá sérelmezte a hetenkénti egyszeri fürdési lehetőséget.

Az első fokon eljáró bíróság a felperes keresetét elutasította..

Felperes az ítélet ellen fellebbezést jelentett be melynek folytán a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet részben megváltoztatta, és a zsúfoltság vonatkozásában megállapította, hogy az indítványozó alperes megsértette felperes emberi méltóságát hiszen nem biztosította a jogszabályban előírt minimális mozgásteret.

Indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A kérelemben a korábban előadottakat is megerősítve előadta, hogy az állami felelősségvállalást erősíti a 2013. évi CCXL. törvény 10/A, és 10/B.§-ainak a beiktatása is, illetőleg kifejtette, hogy a bíróságok által hivatkozott büntetés-végrehajtási jogviszony, mely a Bíróságok álláspontja szerint a BV. Intézetek és a fogvatartottak között áll fenn, és mely így megalapozza az indítványozó alperes felelősségét is, nem ilyen egyszerű kétoldalú jogviszonyon, hanem az egész állami kormányzati, bírói, és végrehajtói szervezetrendszer átölelő jogviszony.

Kiemelte, hogy a Bíróságok által hivatkozott megállapítás, mely korábbi Kúriai döntésekre is támaszkodik, mely szerint személyhez fűződő jogot sért ha jogszabályban meghatározott

fogva tartási körülményeket, az előírt minimális mozgástér biztosításával nem teszik lehetővé a fogvatartottak számára, nem helyes következtetés, hiszen ennek Ptk.-beli jogszabályi háttérében, a Ptk kommentár is kiemeli, hogy ezen belül meg kell határozni a jogsértő személyét is. A jogsértő pedig a minimális mozgástér biztosítása kérdésben az indítványozó alperes nem lehet.

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Indokolása szerint helyes a II. fokú Bíróság azon álláspontja, hogy az állam a BV Intézeteken keresztül érvényesíti büntetés-végrehajtási igényét a fogvatartottakkal szemben, ebből adódóan a fogvatartott is a fogva tartásával kapcsolatos igényeit az egyes BV. intézetek szemben érvényesítheti. A Kúria álláspontja szerint is az indítványozó alperes által megjelölt további államigazgatási szervek ezen a jogviszonyon kívül állnak.

Az eljárás megindításának indokai

A Győri Ítéletábrla, és az azt követő Kúriai Döntés indokolásában levezeti, hogy az I. fokú ítélet, és annak alapjai, mint ítélkezési gyakorlat meghaladottá vált. Ez a kijelentés jelentősen sérti a jogbiztonságot, és a rendeltetészerű joggyakorlást, hiszen a jogszabályi környezetből teljesen más, inkább a korábbi joggyakorlatnak megfelelő jogértelmezés vezethető le.

Az ítéletek indokolása kifejti, hogy már a Kúria is több döntésében állást foglalt már abban, hogy személyhez fűződő jogot sért ha a jogszabályban meghatározott fogvatartási körülményeket az előírt minimális mozgástér biztosításával nem teszik lehetővé.

Ha és amennyiben fenn is áll ez a jogellenesség, úgy meg kell állapítani a jogellenes magatartást tanúsító személyét is.

Ezzel összefüggésben a Kúria döntésében kifejtette, hogy mivel az állam büntetés-végrehajtási igényét a felperessel szemben a Bv. Intézet érvényesíti, így a fogvatartott az önálló jogalanyisággal rendelkező Bv. Intézettel szemben léphet fel kárigényével.

Ebben a körben töb ízben kifejtettük, melynek megfelelt a korábbi (10 éves) bírói gyakorlat is, hogy jelen jogellenes magatartás (a mozgástérre vonatkozó jogszabály be nem tartása) nem az egyes BV. Intézetek, így nem az indítványozó feladatkörében fellépő hiányosság.

Indítványozó a korábbiakban folyamatosan jelezte, hogy a jelen ügyben is született ítéletet megelőzően közel 10 éves Bírói gyakorlat alakult ki abban a tekintetben, hogy figyelemmel arra, hogy az egyes Bv. Intézeteket jogszabály kötelezi az oda irányított fogvatartottak befogadására, így kizárt velük szemben megállapítani jogellenes magatartást ha a jogszabályi kötelezést befogadást betartva, az állam által biztosított épületben zsúfolt körülmények alakulnak, ki, mely zsúfolt körülmények egyben szintén az állam által meghatározott jogszabályi normák nem teljesülése okán alakulnak ki.

Ebben a kontextusban tehát két jogszabályi előírás ütközik egymással, egyrészt egy állami végrehajtó hatalomra, a BV. Intézetre előírt befogadási kötelezettség, és egy az elhelyezési körülményekre előírt mozgástér mértékére előírt norma.

A bíróságok, korábban a kialakított gyakorlattal láthatóvá tették azon különbséget, melyet az újabb ítéletek valamilyen oknál fogva nem akarnak észrevenni, mely szerint ha egy adott intézmény nem üzemelne 100%-os telítettség felett úgy valóban szóba jöhetne az adott BV. Intézet felelőssége, de akkor is csupán akkor ha logisztikailag megoldható lenne az elkülönítési szabályokat is betartva az egyes elítélteket megfelelő méretű zárkába helyezni, de ennek ellenére ezt az adott BV. Intézet nem tenné meg, Hiszen ebben az esetben lehetősége lenne az adott BV. Intézetnek a jogszabályban előírtaknak megfelelően a fogvatartottakat a megfelelő zárkában elhelyezni, de ezt mégsem tenné meg.

A perbeli és a hozzá hasonló esetekben azonban arról van szó, és ezt a korábbi Bírói gyakorlat helyesen látta meg, hogy az adott BV. intézetnek lehetősége sincs arra, hogy a zárkákban úgy helyezze el a fogvatartottakat, hogy az állam által előírt mozgástér biztosított legyen, tehát ebben a kontextusban az állami előírás mely a mozgástérre vonatkozik, már nem az egyes BV. Intézeteket köti hanem az államot (annak egyéb szervezeti eleme), hogy az általa előírt jogszabályi előírásnak megfelelő épületeket biztosítson, hiszen a jelenlegi helyzetben fizikailag képtelenség elhelyezni a fogvatartottakat úgy, hogy az megfeleljen a mozgástérre vonatkozó rendelkezéseknek.

A BV Intézeteket pedig nem az indítványozó építi, hanem állami felhatalmazás alapján a belügyminisztérium, a belügyminiszter.

Leegyszerűsítve olyan mintha előírnák, hogy egy focilabdát rakjunk bele egy ping-pong labda nagyságú zsákba, és ha nem tudunk eleget tenni ennek az előírásnak, úgy nem a rossz szabályt hozó lesz érte a felelős, hanem azt tesszük felelőssé, aki nem tudja betartani a fizikailag lehetetlent előíró szabályt.

Ez pedig sérti a Ptk. 2:52.§ (2) bekezdését, amely kimondja, hogy a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztenek bizonyítása nem szükséges. A Ptk. 6:519.§-ban a felelősség általános szabályai között rögzíti, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

A felelőség kérdésében a Kúriai indokolás rögzíti azt is, hogy "a jogszabály betartása a büntetés-végrehajtási intézet kötelezettsége. Ezek között az Ő felelőségi körébe tartozik a fogvatartottak megfelelő elhelyezéséről való gondoskodás is, amelynek megsértéséért kártérítési felelőséggel tartozik.

Ezen rendelkezésekkel ellentmondásba van maga a jogszabályi előírás, mely minden indítványozó nyilatkozatban benne van, mely szerint:

Az 1995. évi CVII. tv. 3.§ (1) bekezdése szerint: "A bv. szervezet törvényes működéséért a miniszter felelős."

Különösen igaz ebben az esetben amikor jogszabályi kötelezettségek összeütközéséről (zsúfolt elhelyezésre vonatkozó norma – kontra – befogadási kötelezettség) van szó, illetőleg amikor egyéb kormányzati, miniszteri szinten megjelenő kötelezettség (börtönök bővítése, építése, büntető törvények szigorításával egyre nagyobb számú szabadságvesztésre ítélesek stb..) hiánya, és nem feltétlenül szükségessége jelenik meg, melynek következményeit aztán ugyan ezen költségvetésből táplálkozó, de mégis önálló szereplőjére hárítják át

Az Alaptörvény 28. cikke ugyanis kimondja, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A Bíróság ítéletének eredménye nem a közjónak megfelelő jogalkalmazás irányát mutatja, és nem látható, hogy az milyen erkölcsi és gazdasági célt szolgál.

Azzal, hogy egy elítélt szabadságvesztését az állami apparátus által helytelenül megválasztott jogszabályi környezetnek nem megfelelő körülmények között tölti, mely környezet kialakítása szintén az állam szervezetrendszernek az indítványozón kívül álló elemének feladata, nem szolgálhatja a közjót, ha olyan iránymutatást ad, hogy ha mindez az elítélt emberi méltóságát sérti, úgy vonjuk felelőségre a vele legközelebbi kontextusban álló szereplőt.

Erkölcsi gazdasági szempontból sem magyarázható az újonnan kialakuló bírói gyakorlat, hiszen erkölcsi dilemmát jelent, hogy felelőssé teszünk az országban bárkit azért amire

semmilyen formában ráhatással nem bír, és amiért jelen esetben egyebekben folyamatosan jelentést is tesznek az egyes BV. Intézetek, jelesül, minden hónapban létszámjelentést kell tenniük, mely olybá tűnik, tűnt az elmúlt időszakban – a börtönépítések megkezdéséig - , hogy csupán egy újabb statisztikai adat a sokk között.

Erkölcseleg vitatható, hogy ha és amennyiben valaki ma Magyarországon nem tud megfelelni egy olyan jogszabálynak melynek fizikailag lehetetlen, úgy esetleg azzal tudna menekülni a rá hártott felelősség alól, hogy megszeg egy szintén törvény által megfogalmazott másik kötelezettséget, és mellyel egyebekben pedig a szabadon élő állampolgárok szabadságjogait veszélyeztetné. Magyarul ha nem tudja a BV. Intézet, így az indítványozó sem elhelyezni a fogvatartottakat a jogszabályi előírásoknak megfelelően, - melyért nem neki kellene felelnie, hiszen a belügyminiszter ekkora, és ennyi börtönt épített - , úgy szabadulhat ebből a ráhárított felelősségből ha megszegi a befogadási kötelezettségét, és csúnyán fogalmazva kiteszi a megtelt táblát. Ebben az esetben azonban sérül a jogbiztonság, az emberek szabadsághoz és személyi biztonságához fűződő joga.

A korábbi években kialakult Bírói gyakorlaton kívül pedig számos egyéb intézkedés is az állami felelősségvállalást erősítette, melyre az indítványozó alperes szintén számtalanszor felhívta a figyelmet. Ilyen volt az amikor az Alkotmánybíróság a 32/2014 (XI.3.) AB határozattal 2015.03.31-i hatállyal megsemmisítette 6/1996 (VII.12.) IM rendelet 137.§ (1) bekezdését. Ebben a körben az AB határozat indokolásban határidőt biztosítva az államot hívta fel az alkotmánybíróság a megfelelő intézkedések megtételére (lásd börtönök építése) és nem az egyes BV. intézetekre hártotta akkor sem a szükséges magatartást meglétét.

Az újabb szabályozás pedig a 2013. évi CCXL törvény 10/A, és 10/B paragrafusaiban szintén az állami felelősségvállalást ismeri el, és kodifikálja.

Mindezek alapján minden képen szükséges a korábbi (közel 10 éves bírói és jogalkotói) gyakorlat és a kialakulóban lévő új ítélkezési gyakorlat közötti igen jelentős jogalkalmazási, jogbiztonsági ellentmondásokat feloldani, és egy jogállami irányban rögzíteni, hogy egy lehetetlen helyzetet formáló jogszabályi előírásért Magyarországon ne lehessen felelősségre vonni, és felelőssé tenni azt aki ezen lehetetlen előírásnak, a működése során nem tud megfelelő, főleg abban az esetben ha a nem megfelelés nem is az ő működésének a közvetlen következménye, hanem csupán az ellentmondó jogszabályi kötelezések elkerülhetetlen velejárója.

A fentiek felül pedig jelen ügyben pedig a Tisztelt II. fokú Bíróság, és a Kúria sem tett említést indokolásában arról, hogy a perbeli esetben, ami még a 32/2014 (XI.3.) AB határozat megszületését megelőző időszakra esett, miért állt fenn az indítványozó alperes felelőssége, hiszen akkor még teljes mértékben a jogszabályi rendelkezés is más volt.

IV.

Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével

Indítványozó álláspontja szerint pusztán azon az alapon, hogy a több éves korábbi bírói gyakorlattal megalapozott állami felelősséget újabban nemzetközi döntésre alapítva egy-két Kúriai döntésre támaszkodva teljesen ellentétes döntések születnek, figyelmen kívül hagyva a komplex jogviszony szereplőinek feladatát, és a jogállami polgárok jogvédelmét, önmagában sérti az indítványozó törvényes eljáráshoz való jogát és a jogállamiság elvét. XXIV. cikk (1) – (2) bekezdéseit, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését

Ahogy az indítványozó már több szempontból is levezette a bírósági eljárásban sérült az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésben foglalt törvény előtti egyenlőséghez fűződő joga. Mindez pedig abban nyilvánul meg, hogy minden egyes felelőségi körben szükséges megállapítani a jogellenességet, mely jelen ügyekben nem is vitatható, azonban ezen felül minden felelőségi körben meg kell állapítani a jogellenes magatartást tanúsító személyét. Ezen vizsgálat keretében azon az indítványozó álláspontja szerint szembe kerül a korábbi és a jelenlegi bírói gyakorlat, és melyből az utóbbi a törvény előtti egyenlőség elvét is sértve, a BV. Intézetek vonatkozásában nem vezeti le, hogy miért is Ő a jogellenes magatartást tanúsító személye, miközben az adott ügyekben a jogellenes magatartás nem az intézeten belüli zárkán való elhelyezésben nyilvánul meg, hanem abban, hogy az állami jogalkotási rendszer olyan összeütközésbe kerülő jogszabályi háttérrel alkotott, melynek az, az alá rendelt szereplői nem felelhetnek meg. Ebben a helyzetben tehát az egyes Bv. Intézetek nem kapják meg azt a részletes felelőségi vizsgálati levezetést mely minden egyes jogállami szereplőt megillet, hanem egyszerűen a bonyolult szervezetrendszeren belül kvázi rámutattak egy felelősre, minden jogelvet nélkülözve.

Indítványozó előzetesen részletesen kifejtette, hogy vele szemben nem is állhat meg a jogellenes magatartás, így maga a felelőség sem. Egyrészt több ízben kiemelésre került, hogy az 1995. évi CVII tv. 3.§ (1) bekezdésének értelmében: „A bv. szervezet törvényes működéséért a miniszter felelős”. Mindezek fényében maga az adott intézet a jogszabályoknak meg nem felelő elhelyezésért sem lehet felelős, hiszen törvény rögzíti, hogy a törvényes működésért a miniszter tehető felelőssé.

Indítványozó rámutatott arra is, ha kizárólag egy megtörtén helyzetből indult ki a jogalkalmazó, a szubjektív, felróható felelőség helyett, az eredményfelelőségre jut. Ahogy már több ízben is rögzítettük, miként tehető felelőssé a Bv. intézet olyan helyzetért melyre ráhatással nem bír, és mely helyzetben nem is jelölhető meg akként, mint a jogellenes magatartást tanúsító személye. A szubjektív, felróható felelőség helyett az eredményfelelőség megállapítása okán tehát sérül Indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) – (2) bekezdésében és a XXVIII. cikk (1) bekezdésben írt tisztességes eljáráshoz fűződő joga, valamint ellentétes a formális jogállamiság elvéből következő kiszámíthatóság, a törvényesség, és a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével.

Az Alkotmánybíróság számos korábbi határozatában a pártatlanság vonatkozásában többször kifejtette, hogy a pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet-mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben [a 67/1995. (XII. 7.) AB határozat]; el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében [17/2001. (VI. 1.) AB határozat]; a bíróságnak szubjektíve szabadnak kell lennie a személyi elfogultságtól vagy előítéletektől, objektív szempontból pedig a szabályozásnak kellő garanciát kell biztosítania e vonatkozásban minden kétely kizárásához [32/2002. (VII. 2.) AB határozat]. A pártatlanság elve abban a tekintetben sérült jelen és minden hasonló ügyben, hogy a bíróságok jelenlegi ítélelhozatali indoklása arra kíván rámutatni, hogy az adott büntetés-végrehajtási jogviszonyban a fogvatartott jogi helyzetének módosulása a fogva tartás idejére az, hogy szünetel a tartózkodási hely megválasztásához fűződő joga (melyen belül nem csak azt nem választhatja meg, hogy hol kívánja letölteni a büntetését, de azt sem, hogy az intézeten belül melyik zárkában kíván tartózkodni). Ezzel szemben pedig az indokolások arra is kitérnek, hogy ezzel összefüggésben a fogvatartottnak egy speciális joga keletkezik, amely a megfelelő és egészséges elhelyezéshez fűződő jog.

Ezen indokolási okfejtést leképezve az indítványozói alperesi oldalra, az újonnan kialakított bírói ítélkezés nem veszi figyelembe ugyan ezen kettősséget az alperes(ek) tekintetében,

mégpedig azt, hogy a BV. Intézeteknek támasztott elhelyezési körülményekre vonatkozó kötelezettségével szemben keletkezik egy speciális joga a befogadási kényszer, mellyel tehát párosul a jogszabálynak meg nem felelő elhelyezés, különösen, hogy ezen kettőség ahogy azt az indítványozó már korábban is többször rögzítette a BV. Intézeteket csupán, és kizárólag az adott BV. Intézetben belüli zárkán való elhelyezés körében érintheti, magában az adott BV.-ben való fogvatartotti elhelyezés (behelyezés) nem is a Bv. intézet relevanciája, arra ráhatással nincs, így jogellenes magatartása sincs. Mindez a jogbiztonság és a jogállamiság elveivel összhangban nem áll. Indítványozó álláspontja szerint előbbieket sértik Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) – (2) bekezdéseit, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Mindezek felül sérült az Alaptörvény I.cikk (3) bekezdése, mely kimondja, hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Mindez jelen esetben igen csalis releváns, melynek lényegére az indítványozó szintén már több ízben rámutatott, hiszen bár valóban sérülhet a megalkotott és hatályban lévő jogszabályi rendelkezések alatt a fogvatartottak emberi méltósága a jogellenes elhelyezés okán, - de ahogy azt már említettük ezen elhelyezést nem a BV. Intézet végzi, hiszen az állami apparátus (adott méretű Börtönök megépítése, jogalkotás, bírói elítélés, Országos parancsnoki adott intézetbe utalás) egyéb szereplői okozzák a jogellenes helyzet kialakulását – sérülhet, azonban ezzel szembe helyezkedik a Büntetés-végrehajtás jogszabályi kötelezettsége, tehát a jogállamiság, jogbiztonság, amikor is a társadalom többi szereplője kap jogvédelmet, és élvezheti emberi szabadságjogait, őrizheti meg emberi méltóságát, és tarthatja fenn a jogbiztonságot azzal, hogy aki szabadságvesztés büntetéssel járó jogellenes magatartást tanúsít, az elítéltetése okán egy adott Bv. Intézetbe kerül, oda be kell zárni. Mindez pedig ebben a kontextusban sérti minden egyes ember IV. cikk (1) bekezdés szerinti szabadsághoz és személyi biztonsághoz fűződő jogát.

Az adott ügyben felmerülő azon probléma pedig, mely az indoklásokban nem is nyert magyarázatot sérti a jogbiztonság elvét. A kérdéses ügy még a 32/2014 (XI.3.) AB határozat megszületését megelőző időszakra esett, miért állt fenn az indítványozó alperes felelőssége, hiszen akkor még teljes mértékben a jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el, hiszen az AB határozattal megsemmisített passzusban szereplő „lehetőség” kitétel még megengedő volt abban a tekintetben, hogy az elhelyezési körülményeket a BV. Intézet az adott körülményekhez viszonyítsa. Ezen megfogalmazás egyebekben éppen összhangban van a korábbi bírói gyakorlattal is, hiszen éppen arra mutat rá, hogy az állam által biztosított börtönviszonyok mellett az adott BV. Intézet, mint végrehajtó csupán az adott „lehetőségek” mellett tudja fenntartani a jogszabályban megkívánt elhelyezési körülményeket. Ha pedig az állam által biztosított körülmények nem teszik azt lehetővé, a jogszabályi felhatalmazással járhat el nagyobb keretek között, de mindezen körülményekért az állam felel. Nem biztosít megfelelő börtönviszonyokat.

Itt tehát sérül a jogbiztonság amikor ráadásul olyan időszakban történt eseményekért tették felelősség a Bíróságok az Indítványozót, mely időszakban még hatályban lévő jogszabályban szerepelt a „lehetőség szerint” megfogalmazás, így annak az indítványozó megfelelt, vagyis nem ebben a tekintetben sem volt jogellenes a magatartása. XXIV. cikk (1) – (2) bekezdéseit, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését

Indítványozó álláspontja szerint a 32/2014.(XI.3.) AB határozat a jövőre vonatkozóan határozott meg kötelezettséget a jogalkotó felé, mégpedig azt, hogy [61] bekezdés: időt hagyva a jogalkotónak az Egyezményvel összhangban álló, valamint az Alaptörvénynek

megfelelő új jogszabályi rendelkezést dolgozzon ki. A jogalkotásról szóló törvény 2. § (1) bekezdése szerint a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. Ebből pedig következik az is, hogy jelen esetben egyrészt szabályoznia kell, hogy milyen feltételek mellett fogadhatja be a bv. intézet a fogvatartottakat és milyen okból (okokból) nem. Erről ugyan szűken rendelkezett a Bv. tvr. valamint a Bv. tv. is, de ha a szabályozásból nem derül ki, hogy a befogadáskor amennyiben a bv. intézet zsúfolt és ennek alapján hogyan járjon el (amiről a jogalkotónak legalább az EJEB ítéletek kapcsán legalább 10 éve tudomása van), a szabályozás nem egyértelmű, hiszen nem ad iránymutatást arra, hogy mit tegyen, vagy ne tegyen a bv. intézet, hogy a jogsértő körülmény ne álljon elő. A jogalkotásról szóló törvény 3.§ szerint a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű sem. Ennél az esetenél a befogadási kötelezettség és az elhelyezési kötelezettség párhuzamos szabályként egymás mellett mégis funkcionál, egység azonban nincs közöttük, mivel nem vesznek tudomást a zsúfoltságról és nem veszik figyelembe ennek valós voltát. Ha a jogszabály (jog) mint a társadalom felülepítménye nem a valós helyzetből indul ki, a jogszabály kiüresedik, mivel nincs mögötte valós tartalom.

Indítványozó hivatkozni kíván arra a tényre, hogy az egyedi ügy alapjogi vonatkozásait már a bírósági eljárásban problematizálta, azonban azzal a bíróságok érdemben nem foglalkoztak. Így nem maradt más út, mint az, hogy kezdeményezze az alapjogsértés megszüntetését.

Indítványozó meglátása szerint az eljáró bíróságok az ügy eldöntése szempontjából releváns tényeket hagytak figyelmen kívül, amely tények önmagában Indítványozó tisztességes eljárásához való jogának sérelmét okozta. Ugyanakkor az alapjog gyakorlására közvetlenül kiható eljárási garanciákra tekintettel a bíróság döntése az adott esetben a tényállás differenciáltabb megállapításának a lehetőségét is magában hordozza, Indítványozó ezért is látja indokoltnak az alapjogsértés T. Alkotmánybíróság által történő megszüntetését. Indítványozó álláspontja szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai ne kerüljenek hátrányban azért, mert szolgálati feladatokat hajtanak végre, az egyes BV. intézetek pedig nem feleljenek olyan eseményekért melyekre ráhatásuk nincs, és mely események kapcsán az egyes BV. Intézetekkel szemben nem állapítható meg a jogellenes magatartást tanúsító személye, mivel egyformán őket is megilleti az Alaptörvényben rögzített, az indítványban sérelmezett, alapvető jogok.

V.

Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette

A **Veszprémi Törvényszék 5.P.20.291/2016/14. számú elsőfokú ítélete** ellen a Pp. 233.§ (1) bekezdése alapján a felperes fellebbezést jelentett be, azt követően a **Győri Ítéltábla Pf.III.20.149/2016/4. számú másodfokú ítéletével** szemben a Pp. 270.§ (2) bekezdése alapján az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria Pp. 275.§ (3) bekezdése alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, amely határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs. Indítványozó ezáltal (rendes és rendkívüli) jogorvoslati lehetőségét kimerítette.

A Kúria **Pfv.III.20.356/2017/3. számú** ítéletének kézbesítése 2017. június 22-én elektronikus úton, e-mailben történt meg.

VI.

Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében) az ügyben

Indítványozó tájékoztatja a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszindítvánnyal kapcsolatos egyedi ügyben a Kúria előtt nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás, az Indítványozó felülvizsgálati kérelméről a Kúria Pfv.III.20.356/2017/3. számú határozatával döntött, amely ítélet Indítványozóhoz 2017. június 22-én érkezett meg.

Indítványozó tájékoztatja a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszindítvánnyal kapcsolatos egyedi ügyben a Kúria előtt nem kezdeményezett perújítást.

Indítványozó tájékoztatja a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszindítvánnyal kapcsolatos egyedi ügyben jogorvoslati lehetőségét kimerítette, jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.

VII.

Felfüggesztési kérelem

Indítványozó az Abtv. 53.§ (4) bekezdése alapján kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott döntés végrehajtását eljárásának befejezéséig felfüggeszteni szíveskedjen. Az egyedi ügyben a bíróság Indítványozót 100.000 forint megfizetésére kötelezte, felperes azonban jövedelemmel, vagyonnal nem rendelkezik, erre való tekintettel számára a bíróság a perben költségmentességet is engedélyezett. Indítványozó költségvetési szerv és törvény kötelezi követeléseinek beszedésére. A felperes jövedelmi viszonyaira tekintettel reális az esély arra, hogy Indítványozó általa megfizetett sérelemdíjat utólag végrehajtási eljárás keretében érvényesíteni sikeresen nem tudja.

Kelt: 2017. augusztus 10.

Indítványozó képviselőjében:
jogi képviselő aláírása

Melléletek:

- 1.sz.: Ügyvédi meghatalmazás,
- 2.sz.: Győri Ítéltábla Pf.III.20.149/2016/4. számú másodfokú ítélete
- 3.sz.: Kúria Pfv.III.20.356/2017/3. számú ítélete

NYITN ÜGYVÉDI IRODA
Dr. HALÁSZ ATTILA
Ügyvéd
2015 Hápolóvárosi út, 11. sz. 31.
Tel., Fax: (82) 874-007, -068
Adószám: 10480144-2-07